

عنوان مقاله:

نگاهی جامعه شناختی به علل و آیین جنگ ها در شاهنامه فردوسی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات ایرانی، دوره 12، شماره 24 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

بتول صیفوری - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

علی حسن توفیقیان فر - مدرس دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

بین ادبیات و اجتماع همواره رابطه متقابل وجود داشته و این دو بر هم اثر گذار بوده یا از یکدیگر تاثیرپذیرفته اند. بر زبان آوردن ادبیات، حتی ادبی اندیشیدن، می تواند از مهم ترین دلایل اجتماعی بودن ادبیات باشد؛ زیرا ادیبانه و هنرمندانه اندیشیدن، به جهت القای دقیق تر احساس خالق اثر هنری و ادبی به دیگران (مخاطبان) است. یکی از آثار ادبی مهم ایرانیان که محتوایی اجتماعی دارد و بزرگترین اثر حماسی ایرانیان نیز محسوب می شود، شاهنامه فردوسی است. شاهنامه در مجموع، درونمایه ای انسانی دارد و از جمله موضوعات آن، جدال میان نیکی و بدی است. فردوسی در شاهنامه به تمامی شاعری متعهد و اجتماعی است و درون مایه حماسی اجتماعی شاهنامه به نحوی خاص با جنگ ها عجین شده است که در این نوشتار به بررسی جامعه شناختی علل و آیین های حاکم بر این جنگ ها پرداخته شده است. دفاع از دین، ناموس و وطن، نفی بدی و بیداد، نام نیک جستن و ننگ زدایی از عوامل مثبت شروع نبردها و قدرت و قدرت طلبی، رشک، آز و فزون طلبی و ... از انگیزه ای منفی جنگ ها و نبردها در شاهنامه بوده است که ریشه در ساختار اجتماعی و سیاسی جامعه آن دوران داشته است و فردوسی با بیانی حماسی و زیبا همه این نبردها را همراه با آیین های مخصوص به زیبایی تمام با زبان شعر در شاهنامه به تصویر کشیده است.

کلمات کلیدی:

آیین، حماسه، جامعه شناسی ادبیات، شاهنامه فردوسی، جنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1134037>

